

Anja Kampmann

Hvor højt vandene stiger

Oversat af Simon Terp efter:

Anja Kampmann: Wie hoch die
Wasser steigen

© Carl Hanser Verlag 2018

Mit freundlicher Genehmigung
des Carl Hanser Verlags

Læs dette og flere tekstuddrag på
www.texte-tekst.com

texte tekst

Kapitel 1

Vestenvind

Havet om natten er det mørkeste, man kan møde. Månen var skjult bag tunge tordenskyer, og man kunne knap skelne horisonten fra det mørke, som bølgebjergene tårnede sig op i for igen og igen at komme op efter luft, mens vinden piskede alt, hvad der var af skumsprøjt og fråde, over bølgeryggen. Langt nede svajede platformen på sine lange stålkabler, flåede i de metertykke stifter, der var forankret dybt nede i havbunden, og tegnede med sit klare lys en omkreds i det duvende brune vand.

Det var vagtens ottende time. På det smalle trin lagde han sin vægt i selen og holdt fast i boretårnets stænger med begge arme. Den salte fugt omsluttede ham som en kraftig brænding, og han havde i et stykke tid ventet på et signal om, at de skulle afbryde arbejdet. Pippo ville for længst have hentet dem ind,

men den nye rige manager var åbenbart ligeglad, han ville hellere lade dem drukne end at afbryde boringen. Waclaw kunne mærke bølgerne slå ind mod benene. Han havde regnet med, at de ville evakuere platformen, men ikke længere, nu måtte de bare vente, mens regnen piskede næsten vandret forbi projektørerne, svejsningerne, som knagede, havet, der slog mod platformen som en flok løbske dyr, bølgerne flygtede fra stormen, alt kom imod dem.

Langt nede på drejebordet så han mændene råbe et eller andet, han så deres munde bevæge sig, men det eneste kald var stormens, skumsprøjtet og mågernes forgæves basken med vingerne, så man af og til skimtede den lyse underside af deres vinger.

Der gik næsten en halv time, før signalet lød, og arbejdet blev afbrudt. Han havde kun lige akkurat holdt ud, havde presset sig fast mod det smalle trin og havde ventet. De andre borearbejdere trak sig

tilbage, nogen åbnede den tunge dør til kahytterne, han så lysspalten, de første gik ind. Der var ikke andet tilbage end kulden i alle leddene, og han plantede hvert skridt enkeltvist og stift, hans ben kendte afstanden ned og hvert eneste våde trin. Der var for længst trængt vand gennem det vandtætte tøj, og Waclaw var voldsomt afkølet og holdt sig stadig fast, mens han stod på platformdækket.

Indenfor var lyset skarpt og varmen venlig, selv i det lille rum, hvor de stillede støvlerne på stativet og hængte deres overalls til tørre. Han var nærmest helt fornøjet over at komme ind i varmen blandt de andre. Det var et nyt sjak, og kun få, som Albert, der bestemte nede ved drejebordet, havde han kendt i længere tid. Stormen var blevet i endnu værre humør. Waclaw stak tavst fødderne i klipklapperne og gik ned ad den smalle gang til deres kahyt. Lyset var tændt, men Mátyás' seng var tom. Deres tæpper lå på den nederste seng, og et øjeblik troede han,

at Mátyás lå under dem, men der var ingen. Hovedtelefonerne hang ned mod gulvet, og walkmanen lå ved siden af hovedpuden. Han rullede ledningen sammen om hånden. Mátyás? sagde han. Uden at vente på svar åbnede han døren til badeværelset. Klokken var fire om natten. Han tændte for det varme vand.

Barfodet og stadig gennemblødt stod han foran deres køjer. Han trak begge tæpper over sig, hans hud var stadig fugtig, og stormen virkede pludselig meget fjern. Han ventede. Varmen gjorde ham træt, og han havde ikke spist siden om aftenen. Det var også nyt, at sjakbajsen havde sat dem på forskellige vagter.

Som altid virkede huden så bleg på gangen under de tætsiddende lysstofrør. Da han trådte ind i messen, blev mændene ved bordet foran disken tavse. Bag de klistrede plastikflasker med sovse fornemmede han deres blikke, som fulgte hans bevægelser, da han så sig omkring. Ved siden af, ude ved kanten, sad Francis, bleg og lidt fraværende. En syg havfugl, der pustede

fjerene op til de sidste dage. Han bevarede altid roen, når kranføreren fortalte vittigheder, som han sad der og brølede op som en fed so fra bordet ved siden af. Shane spillede op over for de nye og fik i en grov tone sine floorhands til at komme flere kemikalier i vandet, til at komme med vand til ham eller igen og igen at spule dækket. Først når de sad udmattede og energiforladte ved siden af ham og fandt sig i hans grove morsomheder, fik han et fraværende udtryk i øjnene, som betød, at han var tilfreds. Så kunne han sidde der, som om hans øjne var af glas. Men hans ansigt lavede op, da døren gik op, og Waclaw hørte en lokkende og hånlig fløjten. Uha da, hvem leder vi efter? parodierede Shane. Hans stemme lød hul og dyb, som om den kom fra en meget fed mand, men han var mager og havde en høgenæse i ansigtet, med hvilken han havde fulgt hvert eneste af deres skridt, siden de mødte ham første gang for to år siden. Hans arme og alt andet på ham var stadig dækket af en fedtet hinde. Ude på dækket gik han med gule arbejdshandsker, der fik hans

hænder til at ligne kløer. Det var de sædvanlige kommentarer. Waclaw tog sig aldrig af, når nogen kiggede efter dem.

Francis sad ved siden af og drak tavst to glas i larmen fra dem. Det ærgrede Waclaw, at Mátyás ikke var der. Han tog to skefulde fra varmebeholderen, dyppede et nærmest gennemsigtigt stykke toastbrød i det og spiste. Også her var lyset for skarpt. Suppen for brun, huden for bleg. Messen blev efterhånden fyldt op. Efter at arbejdet var afbrudt, kom de enten ind for at spise eller lå i deres kahytter for at sove.

På gangen virkede stormen næsten lydløs, bådens gyngen fik det til at virke, som om det hele lå langt væk. Han hørte stemmer fra biografrummet, og derudover sine egne skridt, som blev ivrigere, og døre med aluhåndtag og hvidt plastik. Han gik gennem den lange gang til den sidste dør. Rummet var mørkt bortset fra et enkelt elektrisk stearinlys i hjørnet, som blafrede ens i al slags vejr. Her mødtes de af og til, et par tæpper lå på gulvet rettet mod Mekka,

her kom næsten ingen for at bede. Mátyás? Ville det have undret ham, hvis han havde stået lænet op ad væggen med et stille smil? Døren gled op og kastede en lysstråle ind i mørket. Rummet var tavst. Kun en uvirkelig stilhed over tæpperne. Han gik tilbage til deres kahyt. Gennem en dørsprække så han Andrej ligge i sin køje med telefonen ved sin skulder som en lille fugl – under den var kun hans fede vom og de lyse, slidte bukser. Den sang, han hørte, lød som re-shushik-shurru, og han ville spille den hele natten.

Lugten af sokker og gennemsvedte undertrøjer, og de tynde vægge. Den var måske halv fem om natten, han ville stadig have knap tre timer tilbage i boretårnets jernstænger, og det ville være de sidste timers søvn for Mátyás, før hans vagt begyndte. Måske havde han fået det dårligt. Natten var stadig så mørk, som den kunne blive, ikke det mindste lysstref. Engang havde døren op til dækket ikke været lukket helt, og vandet løb ned foran deres kahytter. Det var lang tid før han kendte Mátyás, før

ugerne herude havde fået en temperatur, en form for farve, som han kunne genkende på den måde, deres ting skabte en form for rod, som han var tryk ved.

Han skridtede over deres tasker hen til sin seng og lagde sig på ryggen og strakte sig. Han lod lyset være tændt til ham og forsøgte at lukke øjnene. Man kunne stole på, at den her platform holdt sig flydende, at de var højt nok oppe, 12 meter over vandoverfladen, til at bølgerne ikke nåede dem, men hvad kunne man egentlig stole på. Det var stål, der flød, *Ocean Monarch* havde ligget i Nordsøen i årevis, før de slæbte den sydpå, en flyder, en kolos, der var oppe i årene, over Waclaws hovedgårde var der glinsende fedtede aftryk fra andre arbejdere. Utallige nætter, langt ude. Mátyás analyserede boremudderet, han havde forstand på splinter og sedimentrester, han vidste, hvilke skove der havde vokset på havbunden i urtiden. Han havde aldrig før set nogen grine så meget, en næsten barnlig måde at håndtere ugerne på havet på. Allerede

fra den første dag havde hans ansigtsudtryk mindet Waclaw om et spillekort, en joker i gult tøj. Når underviseren, der efteruddannede dem i de store haller, lagde sit amerikanske R under hver sætning som klippegrunden under en ø og fortalte om verdenshavenes utøjlede frihed og deres udvindingsområder, stirrede Mátyás bare ud i det fjerne under sine lokker og sagde ikke et ord. Hans far var ungarer, et eller andet oprør havde fordrevet familien fra Budapest og ud på landet, hvor han skulle i lære som smed i landbruget. Høve, damp, unghopper og det hvide i øjnene, endeløse ture over landet og lugten af onklens bil, som han fik kvalme af.

De havde delt kahyt i seks år, og Den Mexicanske Golf lå et år tilbage. Det, der rasede udenfor og gebærdede sig som opfarende nat, var bare Atlanterhavet som her, hvor kontinentalsoklerne mødtes ud for den marokkanske kyst, virkede vredt og åbent. Han greb sin taske og tog en trøje ud, pludselig frøs han. Han tænkte på

Pippo, deres gamle boremester, som tit var fængslet til sengen i flere uger ad gangen med voldsom malariafeber. Nogle sagde, at han snart ikke ville være normal længere. Det var platformene i nærheden af kysterne, Nigerdeltaet og moskitoerne, der kom fra de sumpede flodbredder, ingen vind og varmen, og at ingen i længden kunne holde ud at tage de tabletter, der skulle forhindre infektioner. Hvor længe havde Pippo efterhånden været herude? Han vidste, at Mátyás godt kunne lide ham. Men da de kom tilbage på platformen, var der kun Anderson på hans post, som ikke engang præsenterede sig, og lyset fra de par dage, de havde tilbragt på kysten, var som blæst væk.

Han måtte have drømt. Da alarmen lød, huskede han kun brudstykker, træer i et landskab, nogle bakker. Det var Mátyás' vækkeur, han skulle på vagt om nogle minutter. Lyset var stadig tændt, luften var kvælende og fugtig, han havde glemt at lukke døren ud til badeværelset.

Mátyás var der ikke. Vinden pressede mod kahytvæggen, på gangen var der roligt. De ville nok udsætte arbejdet nogle timer endnu. Han vendte sig om på siden og så på tingene, alt lå stadig som før, også hans bylt med fedtstenen, som han altid havde med sig, den lå, hvor den altid lå.

Waclaw trak tæppet tættere omkring sig og mente, at han kun havde lukket øjnene et kort øjeblik, da noget forskrækkede ham, en dump og fjern lyd, ikke buldrende skridt på gangen, noget andet end det gennemtrængende signal om at arbejdet skulle begynde. Uroen var uventet og voldsom og virkede, som om den kom fra den lyse væg, hvor det pludselige dagslys tegnede en klar linje. Hans varme fleecetrøje hang også stadig i skabet.

Han ville give ham trøjen. Om morgenen var det klaret op, tunge skyer trak skyndsomt over den blå morgenhimmel, i det fjerne lå der et sølvagtigt skær. Han havde Mátyás' fleecetrøje med, og han bar den som en bøn, mens de genstartede maskiner

pludselig forekom ham uvirkelige. Here we are, sagde Petrov, da han kom gående rundt om den lyseblå tank, bag hvilken de tog boremudder fra.

Han så de velkendte skåle med slik, sten og mudderagtig jord, han så alt, der var så velkendt for ham, sierne, skærmene og slangerne, så Petrov med det godmodige smil, men han så ikke Mátyás. Hvor er din ven her til morgen? Petrov tog beskyttelsesbrillerne af og kiggede på ham. Præcis ligesom Waclaw kiggede på ham.

Han ville vente, til Mátyás kom af sig selv, for arbejdet kom kun langsomt i gang efter natten. Han behøvede ikke at minde Petrov om det mørke hav. De ledte. Han lagde først mærke til den langt senere, mens de gennemsøgte alle rum, hele dækket, hvert et hjørne og hvert et trin ned til bådpladserne, motionsrummet, flere gange i messen og flere gange i deres egne kahytter, mens det blev meddelt over højtalerne, at boremesteren foretog en

standardafhøring af arbejderne. Senere åbnede himlen sig til en nærmest strålende middag, mens intet fra den dag og ingen af havfuglene over vandet kunne være virkelige, der lød beskeder i radioen, nogen kom med noget varmt at drikke til ham, og han skimmede hvert eneste ben med øjnene, vandoverfladen med dens vanvittige skær, mens de forsøgte at få ham med indenfor, men til sidst lod ham sidde mellem tankene, og en fuldkommen rund sol gled ned i vandet, da gik det op for ham, at han stadig holdt noget i sin hånd, der først her om aftenen blev til noget, der engang havde været Mátyás' fleecetrøje.

Den aften så månen ikke ud af meget, som den lå der på det vuggende hav. Waclaw lå i sin seng med støvlerne på, der stak nogle fjer ud af hovedpuden. Et enormt væsen havde revet alt det bort, der stadig eksisterede i går. Han stod der i kahytten og fortrød, at han havde rullet hans hovedtelefoner sammen. Det tænkte han på, at han havde fjernet dem, at han ikke kunne standse noget af det,

at det nu var aften, og stormen var passeret, og det var blevet mørkt, som det plejede. Han hørte skridt på gangen, mændene slentrede hen i messen i deres gennemsvedte T-shirts, de var sultne, maden lugtede, han kunne ikke blive i kahytten. Han gik ud. Havet var næsten helt roligt. Af og til sendte de en hen for at se til ham, på et tidspunkt kom Petrov og tilbød ham en cigaret, og Waclaw så på, mens han sad tavs ved siden af ham og røg.

De kan koste dig jobbet her, sagde Waclaw, og Petrov lo stille og tog endnu et drag og så direkte ud over havet.

De vil også udspørge dig, sagde han.

De sender ingen ud for at lede efter ham, vel?

Nej, sagde Petrov. Det gør de nok ikke.

De var tavse et stykke tid. Der blev stadig brændt gas af, i projektørlyset fløj en måge forbi, de kom af og til herover fra tankskibene.

Hvad vil du gøre nu? spurgte Petrov.
Hvor vil du tage hen?

De kiggede ned på vandet, mens det
dæmrede, og der kom en let glans over
dønningerne.

Tilbage, sagde Waclaw.

Hvor er det?

Han mente at kunne ane et smil i hans
øjne.

Hvad med dig? spurgte Waclaw til sidst.

Kone og barn, sagde Petrov. For pokker
da også. De tror, at det er lettjente
penge herude. Det tror de alle.

Det sidste lys kom langvejs fra og ramte
de grå skægstubbe på hans kind.

Dråber faldt og slog mod den tomme
tank bag dem, vinden friskede op og rev
i stænger og trosser. Petrov trak sin
hætte over hovedet.

Jeg kan jo ikke lade dig sidde her,
Wenzel. Kom med ind.

Han lagde en arm om Waclaw, det var en arm, der vidste, at også de kommende dage ville smage af regn, af regn og skyer, der trak hen over dem. Han kunne ikke gå hen i kahytten. Han sagde *dobranoc* til Petrov og gik hen i messen, bag disken stod den tykke Lúkacs, der stod og knugede sin kokkehue mellem hænderne, da han så ham, som om der gik en skygge ved siden af ham. Og han hørte, hvordan de dæmpede deres stemmer. Mikael og Ray og Steve, en af dem trak en stol ud.

Vil du ikke sidde hos os, Wenzel?

Nej tak, jeg bliver ikke så længe.

Men så sidder han der alligevel, den lange rad, med sin lunkne citronpulverte foran sig i sin kop. Deres bare underarme klister til bordpladen af bar tavshed. Har man set magen til T-shirts? Knaldrøde og grønne. Ray går med en forvasket sweater med et motiv fra en mangafilm. En prinsesse og et sværd. Der er knap en meter mellem hans og deres bord. Han mærker, hvordan de ser på ham, de sender stjålne blikke over til

ham, som om det er hans skyld, at kortene ikke bliver taget frem, og at de ikke kan tale på tværs af messen med Lúkacs, som fraværende tørrer glasset af, som om han først i dag har fået øje på den hinde af fedt, som de kolde frikadeller titter frem bag.

Han vidste ikke, om det var det samme rum. Han bad Lúkacs om at stege et par æg og spiste kolde kartofler til. Han var pludselig sulten. Han undgik at kradse på tallerkenen med gafflen. Det var ikke længere deres messe, det var det samme rum. På et tidspunkt var et nyt årti begyndt, og med al kraften fra det udslukte fyrværkeri havde de spist her og spillet, Mátyás, ung og livlig, aldrig før havde Waclaw tilbragt en nat ved dette bord, aldrig havde han holdt mere af den pludselige afstand omkring bordet.

Lugten af kål og friturefedt hang i luften.

Døren gik op, og Eugen stak hovedet ind.

Waclaw, de leder efter dig, de sender en Super Puma efter dig, allerede i morgen tidlig, den kommer fra fastlandet. Bare efter dig. En Puma!

Han hørte stemmerne blande sig med hinanden og vidste, at de nu ville tale om helikoptere, afveje fordele og ulemper ved de enkelte modeller, og Pumaen ragede op over dem alle. Han sad og lyttede med, Lúkacs skovlede et eller andet i sig, så faldt hans blik på det gule ur over døren, XI, hvad betyder det, det betyder klokken elleve om aftenen, han så på talskiven og mærkede kvalmen, han hørte stadig deres stemmer, nåede ud på gangen og ind i kahytten, hen til metaltoiletet, hvor han kastede op, og det var nat, bare nat, og han sad der og så sine hænder ryste, som var de en andens, ligesom denne nat, han ikke hørte hjemme i.

Alt derefter virkede meget tydeligt, men alligevel rystet, billeder med frynsede sider, man ikke kunne gribe fat i. Den gavmilde rig-manager Anderson havde

efter en times samtale fritaget ham for de sidste fire dage af hans arbejdstid. Mens han talte, tænkte Waclaw på fugle, der efterligner regn for at lokke ormene op af jorden.

Han havde ikke kræfter til at spørge ham. Gennem vinduet i Andersens kontor så Waclaw mændene fortsætte arbejdet, så drejebordet, de farvede arbejdsdragter og de skingrende hvide hjelme. Vandet var faldet til ro og lå der helt fladt, og ingen var kommet for at kaste en krans i havet, holde en tale, eller noget som helst. I hans hoved var der ikke plads til en afsked uden mørke værtshuse og brun sovs. Han tænkte på stålværkerne i Ruhrdistriktet, mænd, han fik fortalt om som barn, der forsvandt midt på dagen, en hvidglødende varme efter flere år mellem karneval og brændevin, efter de elendige krigsår fulgte de tavse egetræsmøbler, de trange minearbejderkolonier, biografier, der blev til mindre end aske i højovnenes kogende stål. Fra sin barndom huskede han omklædningsrum med spadseresko,

der ikke blev taget på igen om aftenen. Han så kirkekoret fra St. Cyriakus, enker i tunge dragter, der stillede sig op på række. Et forsamlingshus fyldt med kagebunde, frugter fra endeløse kolonihaver, de sorte sko glatte som polerede tallerkener. Børn, der sang polske eller tyske sange, og som havde fået stivet kraverne. Bølgerne havde lagt sig. Ikke engang farverne passede: T-shirts, farverige hjelme, behårede lægge, rundt om dem lå det lyse hav.

Anderson spurgte flere gange, om han havde lyst til at komme hjem. Han fortalte ham flere gange, at det var længe siden, at den adresse, firmaet brugte i nødsituationer, havde eksisteret.

Anderson sagde, at det ville være godt, hvis han snart kom i land og videregav uden tøven tabet til centralen. Han holdt røret op til øret. Han nævnte Mátyás' navn mellem sætninger, der lød som en liste over ting, man ikke længere har brug for. Måske forstod han ikke,

hvad han sagde, måske forsøgte han at være saglig. På væggen glimtede et billede af en ukendt besætning taget med blitzlys, på de røde overalls lyste refleksstriberne på overarmene og benene tydeligere end deres ansigter. Waclaw forsøgte at vurdere, hvor gammel Anderson var, sikkert 15 år yngre end ham selv, måske midt i trediverne. Andersons ternede skjorte gled lidt tilbage og blotlagde en lys, nærmest fed hånd. Alt på ham var blegt og ubehåret, og hans stemme var kraftløs og uden energi.

Han kendte ikke til de tårer, Alexej havde grædt, som herude var gået glip af sin søns fødsel og korte liv, han kendte intet til de sprog, som de hver for sig drømte på. Han talte med jævn stemme, nikkede et par gange og lagde så på. Han greb ud efter et etui i gult læder, trak en fyldepen frem og skrev et par ord ned, så kiggede han over på Waclaw, som havde han fuldbragt noget vigtigt.

Han ville gøre alt for at få ham flyttet til en anden platform efter nogle uger på land, sagde Anderson.

Det ville vel være en lettelse for Dem?

Hans smil.

Hvad med ham? Sagde Waclaw.

Anderson så forbløffet på ham.

Ham?

Han rystede langsomt på hovedet og pegede så på søkortet på væggen.

Hr. Groszak. De ved vel, hvad de her skygger betyder?

Et øjeblik stirrede de begge på dybdekortet, hvor prøveboringerne og platformen var markeret.

Ja, sagde han så åndsfraværende.

Enten har søgangen presset ham mod en af stålponterne, og han knyttede kort sin højre hånd, eller også har understrømmen under dækket trukket ham væk.

Anderson kiggede ud. Også hans mund var blød, og han undgik Waclaws blik. Waclaw savnede Pippo. Han spurgte sig selv, hvad han mon ville have gjort nu.

Pippo havde behårede hænder, og de kunne ryge sammen, når der var problemer. Pippo kendte sine folk. Når de andre grinede højlydt, havde han kun et lille smil på sit ansigt, men hans stemme kunne også blive hård som skællene på en aborre, man kunne slå sig på ham. Han ville aldrig have talt i telefon som en anden hvalp med denne sekretær.

Anderson nikkede hen mod døren.

Mændene giver mig besked, hvis de ser noget usædvanligt derude.

Han vippede tilbage på sin stol.

Vi melder os. Deres helikopter kommer omkring klokken tre.

Og det var kun denne pludselig vrede, som fik ham til at rejse sig.

Der var de buede ryglæn, som hans tommelfingre borede sig ned i, og at Anderson pludselig blev tavs, da han så ham stå sådan, ja nærmest skræmt, men mere på den måde, man bliver skræmt af skadedyr eller af en ukendt lyd, som

om han pludselig kunne springe på ham.
Han stod bare der og så på ham.

Don't be stupid, sagde Anderson stille
og bed sig i læben. Jeg mener det
alvorligt.

På vej til kahytten følte han sig pludselig
tung, som havde han ikke sovet i flere
uger. Han flåede deres skabe op og
samlede tingene, stoppede dem ned i
taskerne, og så bar han begge tasker ud
på dækket i den pludselige havluft.

Han gik op til helidækket, der blev boret
igen, de pumpede mere vand ned i dybet
for at opretholde trykket, Pumaen var
ikke kommet endnu, taskerne tyngede
ham. Kun Petrov fulgte ham op på
dækket, han stod krum som en eg og
sagde ikke meget.

Waclaw lænede sig mod en mur og så på
de andre, der arbejdede videre, kranen
drejede, vinden var stadig kold, hans

ansigt føltes varmt, øjnene opsvulmede. Han hørte trin på trappen bag sig og så Francis, som stadig var i sine snavsede overalls.

Wenzel, sagde han og trak vejret dybt. Hvad sagde de, hvor skal du hen nu?

Francis tog sine handsker af og lod dem falde ned ved siden af sig som to døde fisk. Waclaw så kanten af støvlerne aftegnet gennem buksebenene. Alt virkede så stort på ham, tøjet, hjelmen, Francis mindede ham om et dyr med våd pels, som så ynkeligt og sygt ud.

Hvad gør de nu? spurgte han. Hvad gør de nu med ... Han gik i stå, som turde han ikke tale videre.

Med Mátyás, det er stadig hans navn, sagde Waclaw stille.

Det føltes forkert at spille denne rolle. Mens han talte videre, lyttede han nærmest nysgerrig til sin egen stemme, som lød usædvanligt fast.

De gør ingenting.

Han kunne se, at Francis pressede læberne sammen, hans hud skinnede fedtet, som om han ikke havde vasket sig i flere dage. Kan du huske den båd for nogle år siden? Ud for Mehdiá? De var næsten i land. Tre af dem fandt de aldrig. Og dykkerne ...

Waclaw standsede ham med hånden.

Kommer du tilbage? spurgte Francis hurtigt.

Han var nervøs. Vagten ville snart fortsætte, og han skulle tilbage. Selv efter al den tid havde han stadig en følelse af, at han skulle gøre sin del.

Selvfølgeig. Waclaw klappede ham på skulderen. Sure.

Så fulgte han ham med øjnene, da han gik ned fra dækket og hen over broen til boregulvet. Det gav et stik i hjertet at se ham så hurtigt tilbage blandt de andre.

Pumaen kom ikke, før det var blevet aften.

Det er ikke Mexico.

Den sætning gik flere gange gennem hans hoved, men han kunne ikke bruge den til noget. Det var ikke Mexico, havet var faldet til ro igen, men Mátyás var der ikke.

Det eneste, der blev tilbage af platformen denne aften, var en lille lysplet på vandet, en mørk horisont, der bredte sig.

Han lænede sig mod ruden med det kraftige høreværn på, en forsvedt overlevelsesdragt, motoren, der vibrerede over ham, han så den lyse plet, flammetårnet og de oplyste overbygninger, som hele tiden blev mere utydelige langt nede under dem.

Og mens han betragtede disse lyse pletter, kom han til at tænke på sin far, på loftsværelset og det ovale vindue. De støvædte og skælvende lunger, da Waclaw sad hos ham, og så i hans øjne en angst, der ikke passede til den hånd, som strøg beroligende over hans arm.

Han bad Waclaw om at fortælle ham om et andet hav, et, der ikke lignede Østersøen med dets halvmørke kuttere og kahytter. Han lod sig fortælle om sandet, som Saharas vind bar ind over vandet, og som knaste mellem deres tænder om dagen, og Waclaw fortalte ham om kystlinjer, om klitter af det fineste sand, som lå direkte ud til havet. De talte om rejser, man kunne drage ud på til steder, hvor ingen ville følge dem. *Isć tam, dokąd nikt nie idzie zą toba,* hviskede hans far, og Waclaw nikkede. *At tage hen, hvor ingen følger dig.* Han forsøgte at være stærk, som han havde været stærk hele vejen igennem, og så sad de længe i skumringslyset i kammeret, der var så lille, at han kunne røre væggen på den anden side fra sengen. Af og til faldt hans far hen i en let søvn, så åbnede han øjnene og sagde Waclaws navn.

Helikopteren slingrede gennem denne himmel, helikopteren ville finde en kyst og lande, hvor en båd ville tage ham med ind til Tangers natlige havne.

Den foroverbøjede gang under rotorerne med to de køjesække. De lå ved siden af hinanden på taxaens bagsæde, da de kørte mod kutteren. En let regn trak røde striber gennem støvet på forruden. De kørte. Lave barakker med pigtråd, af og til så han værksteder med gitre for ruderne, bag dem lifte i et natligt og koldt lys, nogle velsikrede lagerhaller. Det var et af den slags kystnære industriområder, der så ud, som om de kun blev brugt til skrot og bilhandel. Han var træt. Ved siden af ham tyggede chaufføren på et eller andet, og han hørte lyden fra vinduesviskerne. De trak striber over glasset. Og der var dråber, som lyste op i disse mørke gader, man viskede dem bort, og ingen lagde mærke til det. Der ville komme nye.